

عنوان مقاله:

نقد و قرایت تاریخی اشعار حافظ

محل انتشار:

فصلنامه نقد، تحلیل و زیبایی شناسی متون (قندپارسی سابق)، دوره 2، شماره 4 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

اصغر شهبازی - استادیار دانشگاه فرهنگیان

خلاصه مقاله:

نقد یا قرایت تاریخی آثار ادبی به معنای تحلیل آثار ادبی با توجه به حوادث یا امور تاریخی است. در این نوع نقد، محقق به بحث درباره زندگی شاعران یا نویسندگان و معاصران آنها و روابط ایشان با هم می پردازد و بر آن است تا با نگاه بیرونی، برخی از ابهامات درونی آثار ادبی را پاسخ دهد. این نوع نقد که در ایران پیشینه ای طولانی دارد، غالباً وسیله تحقیق در تاریخ ادبیات است. از آنجا که این نوع نقد درباره شعر حافظ با توجه به ویژگیهای خاص و منحصر به فرد شعر او، همواره با دو دیدگاه تاییدی و انکاری روبه رو بوده، نگارنده بر آن شده تا در قالب این مقاله و با روش تحلیل محتوا (رویکرد توصیفی- تحلیلی) اشعار حافظ را از منظر نقد تاریخی بررسی کند. در این بررسی مشخص شده است که شعر حافظ با توجه به تعیین زمانی و مکانی بالایی که دارد، نقد تاریخی را برمی تابد، چنانکه از مجموع 625 قطعه شعر حافظ، 88 قطعه شعر او، جزو اشعار تاریخ دار مسلم هستند؛ یعنی حدود 14 درصد؛ و اگر بخواهیم اشارت مدحی و تاریخی را نیز به این تعداد اضافه کنیم، حافظ حدود 164 قطعه شعر تاریخ دار دارد؛ یعنی حدود 26 درصد از اشعار او؛ که این موضوع نشان می دهد شعر حافظ، پیوند نسبتاً زیادی با تاریخ عصر و زندگی او دارد و استخراج این اشعار می تواند در بررسی تطور فکری حافظ و بازسازی جزئیات زندگی او موثر واقع شود.

کلمات کلیدی:

نقد تاریخی، حافظ، دیوان اشعار، اشعار تاریخ دار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/994353>

